KARİKATÜR

AVRUPA OTELİNDE "KORİDOR" MUAŞAKASI :
Almanya — Güzelim, girebilir miyim ?

— Çok kederli görüyorum seni. Ne düşünüyorsun böyle?..
— Ne düşüneceğim! arkadaşlarımdan hiç biri kocamı alâkadar etmiyor. Sevecek kimseyi bulamazsa beni serbest bırakmaz diye korkuyorum!..

— Seni kolumun altında güzel bir kedi gibi hissediyorum..
— Bana, sen yanımda oldukça arkamda mükemmel bir kürk manto varmış gibi geliyor!..

— Nasıl, kocandan memnun musun?
— Çok! delicesine seviyor...
— Kimi?!..

— Kadın çok müsrif ama, kocası büyük bir iktısatçı imiş..
— O halde vay iktısadî nazariyelerin başına gelenlere!..

No. 178 CİLT: 7 YIL: 4 FİATI 10 KURUŞTUR 25 MAYIS 1939

Karikatür

İDAREHANESİ:
İstanbul: Ankara caddesi hususî daire. Posta kutusu: İstanbul 103. Telefon: 23031
Telgraf: İst. KARİKATÜR

Sahibi:
SEDAT SİMAVİ

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye: Seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruş. Ecnebi için seneliği 800, altı aylığı 400 kuruştur.

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASÎ VE EDEBÎ HAFTALIK MİZAH MECMUASI

TÜRK - FRANSIZ BİRLEŞMESİ:

Fransız — Söyle aslanım, beni çok sevecek misin?..

Türk — Elinde böyle drahoman varken çok sevmemiye imkân var mı güzelim!..

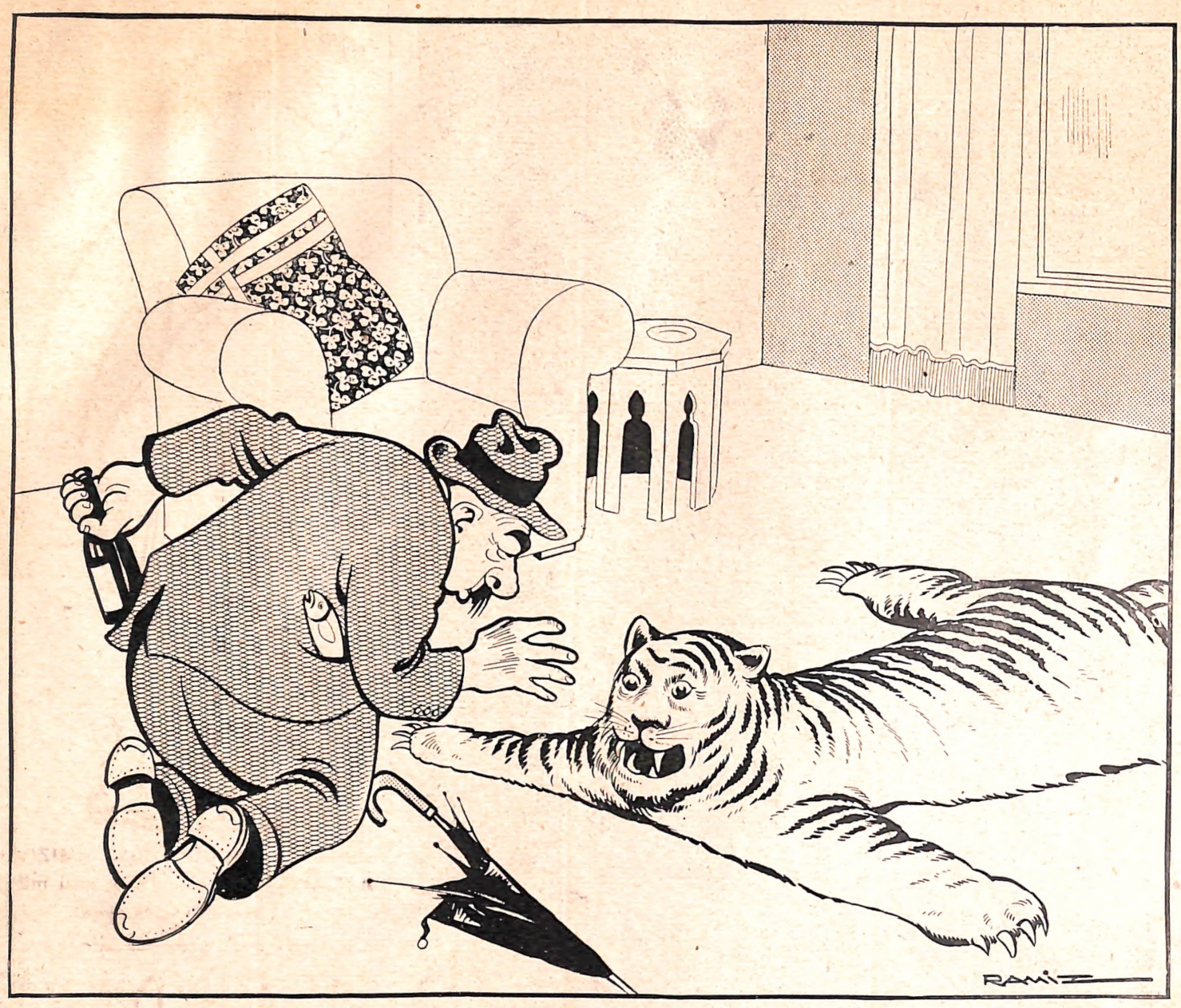

Sarhoş — Karıcığım, yine seni biraz hiddetli görüyorum!..

GALATASARAYLILARIN PİLAVI

[Galatatsaraylıların meşhur pilâv günü. Mektebin eski, yeni bütün mezunları, genç talebenin hayran nazarları altında, yemekhanede toplanır: Aksakaldan yoksakala kadar çeşit çeşit davetli... Pilâv lengerleri hademenin elinde iken müdür ayağa kalkar, misafirlere hazin bir sesle hitap eder.]

BEHÇET GÜCER

Arkadaşlar, vereyim yemekten önce haber,
Oldu bu yıl da bizden birkaç kişi seferber.
Siz, ki az çok onların yakını, dostusunuz,
Gidenlere hürmeten bir dakika susunuz!

REFET AVNİ

İyi ki, bay direktör, peşin haber verdiler,
Yoksa güzel pilavı bize zehrederdiler..
Susmak mı, ağlamak mı, ne lâzımsa yapalım,
Arkasından şu taksim kaşığını kapalım!

İSMAİL HABİP

Bir dakika susalım diyorsunuz, bu az mı?
Şunu yarı yarıya indirseniz olmaz mı?..
Bana uygun geliyor, versem de hayli emek,

Bir dakika susmaktan iki saat söylemek!

HALİT FAHRİ

Gördünüz mü? Bu sefer ihtiyatsız gelmişim,
Hazır davet var diye sofraya çömelmişim:
Gelmeliydim buraya gözüm yaş, gönlüm kırık,
Yanımda bir yığın ah, bir düzüne hıçkırık!

ESAT MAHMUT

Yemek yedirmiyorlar bedava anlaşılan,
Mideyi dolduruyor susanla feryat kılan!

VÂLÂ NÛRETTİN

Kolaydır, istiyorsan ırmak gibi çağlasın,
Bir sayıfa oku da romanından, ağlasın!

[Davetliler, sükût ederler. Hazin bir dakika geçer. Dakika biter bitmez, genç ihtiyar, hepsi kaşıklara yapışır. İştahlı bir yemekten sonra müdür tekrar söze başlar.]

BEHÇET GÜCER

Âfiyetle yediniz, içtiniz, arkadaşlar!
Uyku ağırlığile dolmadan şimdi başlar,
Sınıfları gezelim, analım hatıratı,

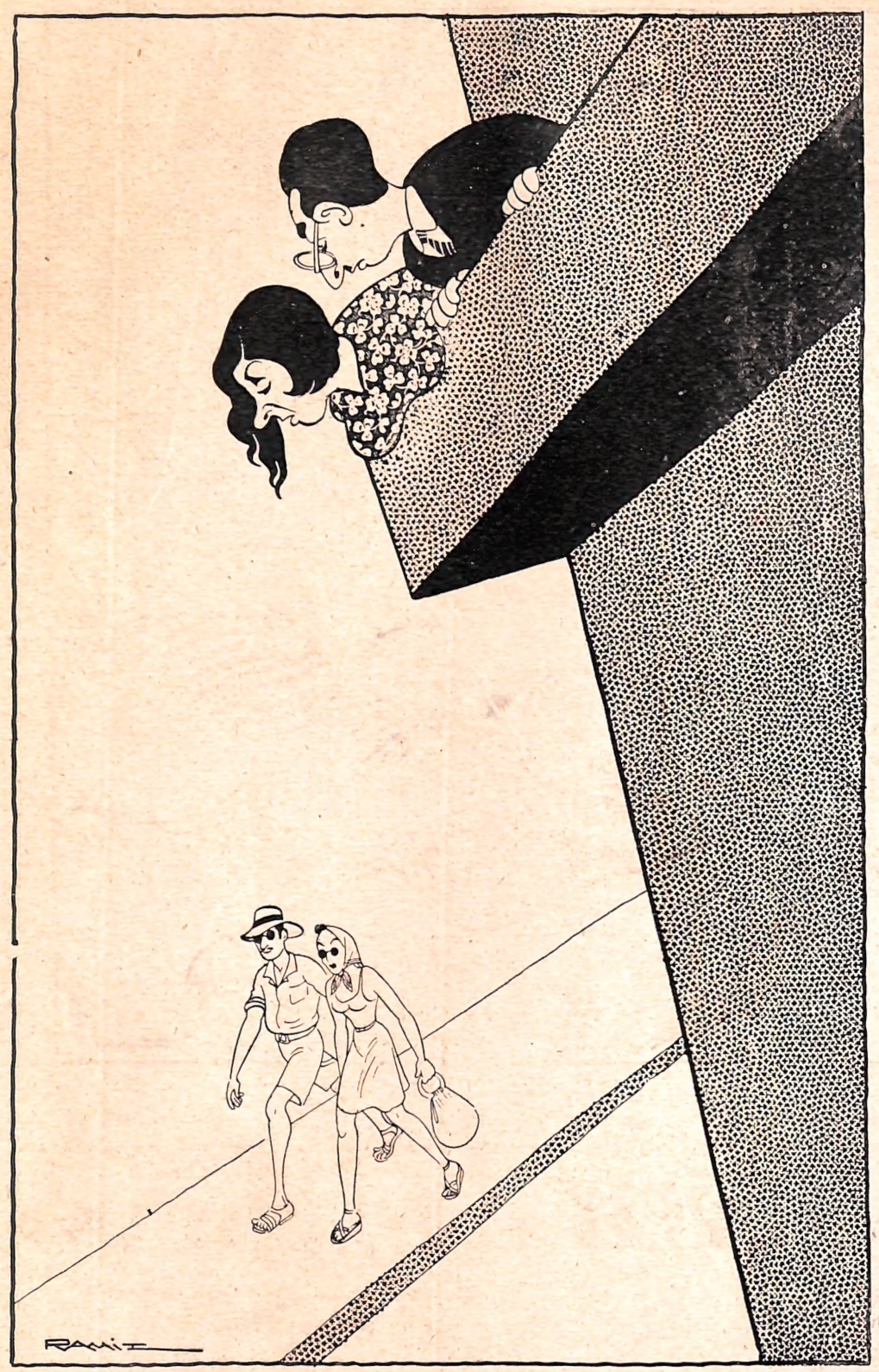

— Vah vah! şunları gördün mü? Nekadar zengindiler. Ne olacak, düşmez kalkmaz bir Allah! iki gün içinde ne kılığa girmişler..

— Ayol onlara bir şey olmadı ki: Sadece, yazlık kılığa girdiler!..

KUVVETLİ EDEBİYATÇIARIMIZDAN:
Ankara Gazi Terbiye Enstitüsü müdür muavini Mustafa Nihat.

FIKRA

Isminden belli

— Çemberlayn'ın siyaseti nedir?

— İsminden belli: «Çemberleyin!» harp heveslilerini çember altına alın, demek..

YANLIŞIK

Karşılaşır karşılaşmaz:

— Tuhaf şey! dedi. Dün birine rastladım. Tıpkı sana benziyordu!

Öteki telâş etti:

— Ne?! dedi. Sakın bana olan borcunu o adama vermiş olmıyasın!?

Canlansın gözümüzde eski mektep hayatı.
[Sınıfları dolaşırlar. Herkes bir hatırasını anlatır.]

İZZET MELİH

Frenkçe ilk şirimi ben bu sınıfta yazdım,
O zaman Türkçe duyar, fakat Türkçe yazmazdım!

ABİDİN DAVER

Bu sınıfta kabardı benim en tatlı derdim:
Kâğıttan bir donanma yapar da harbederdim!

SELÂMİ İZZET

Bu sınıfı görünce birden içim kazıldı:
İlk adaptasyonlarım bu sırada yazıldı!

SALÂHATTİN REFİK

İlk mobilye plânım yapıldı işte burda,

Çakıyla kazımaktan sıram olmuştu hurda.

SERMET MUHTAR

Camları sarssa bile talebenin sesleri,
Ben durmadan yazardım en komik piyesleri!

[Tanınmış davetlilerin bu konuşmalarına genç talebenin kulak kabarttığını gören müdür telâşa düşer, telâşını belli etmeden davetlileri sınıflardan uzaklaştırmak çaresini bulur.]

BEHÇET GÜCER

Talebe size benzer, korkarım ki, dinlerse:
Demek ki, hiç biriniz çalışmazdınız derse!
Bahçededir o halde en münasip yeriniz,
Gelin de koşmacada marifet gösteriniz!

Yolcu

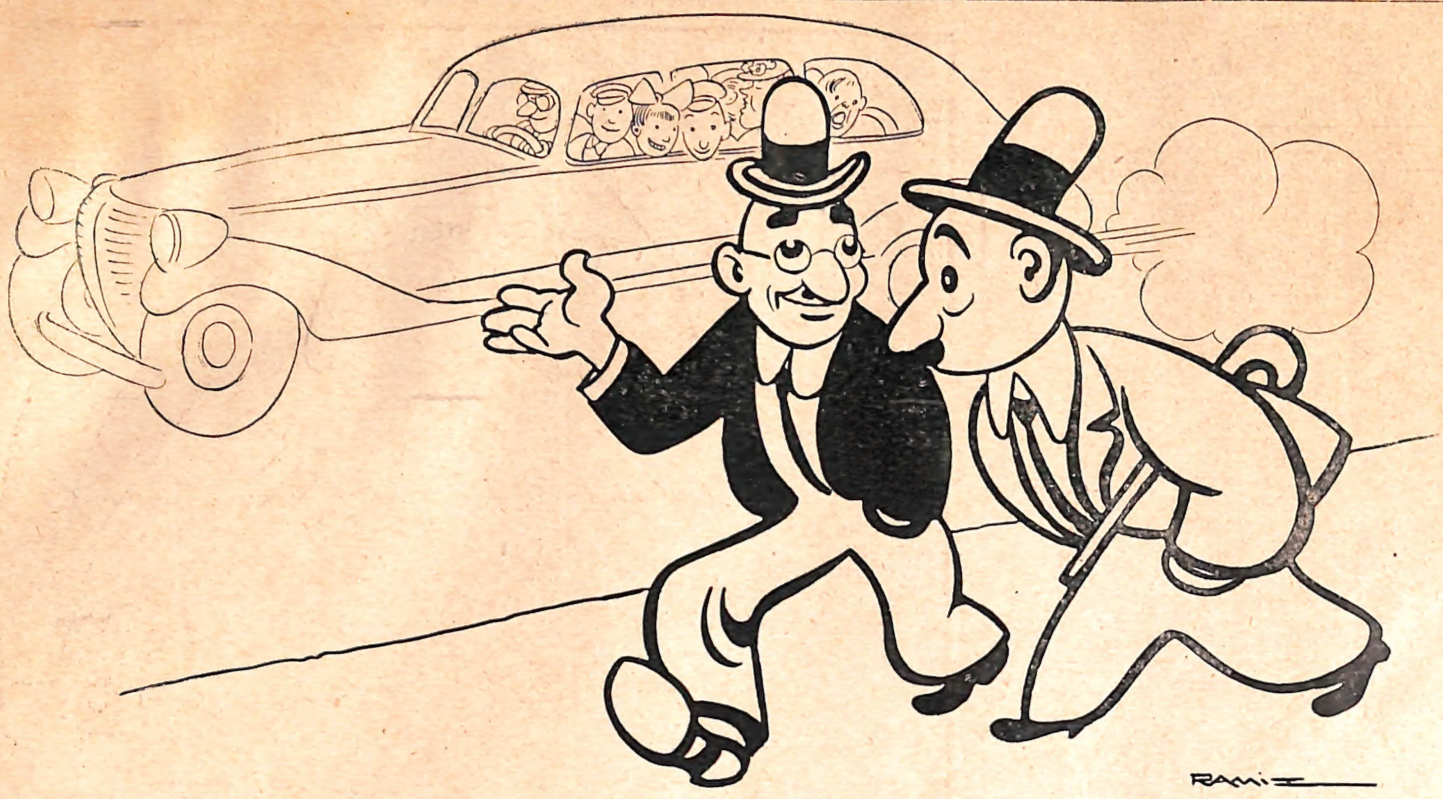

MECLİSTEKİ TENKİT DOLAYISİLE:

— Çoluk çocuk dolmuş, bayram arabası mı bu?..

— Hayır, makam arabası!..

MİLLÎ İÇKİ HAKKINDA

Mecliste hayli sözler geçmiş içki babında,
Biranın da evsafı sayılmış, şarabın da.

Şampanyanın, viskinin lâkırdısı olmamış,
Dedikodu yapılmış rakının gıyabında.

Bir mebus onun için millî içkidir demiş,
Öbür mebus aksini söylemiş cevabında.

Aksini söyliyeni Çallı takdir eylesin,
Versin ona reyini mebus intihabında.

Bense o mübareğe millî içki diyeni
Terennüm etmedeyim kalbimin rübabında.

Tevekkeli, gönlümde bu içki yer etmemiş,
Baş köşeyi almamış ömrümün kitabında!

Tevekkeli, soframda millî içki olmasa,
Tadını almıyorum çorbanın, kebabın da!

Belli ki, âşinalık aramızda pek eski,

Başka kim var derdimi avutmak sevabında?
Ondan başka teselli edeni var mıydı hiç
Fuzulî'nin, Hâmid'in, Nedim'in, Cenabın da?

Yetişir imdadına kadeh kadeh sevinçle
Bu yegâne millî dost gönlümün azabında.

O, karşıma çıkınca, karakış olsa bile,
Sanırım gezmedeyim Ağustas mehtabında.

Hiç mevkie, servete, aşka muhtaç olmadan
Saadeti bulurum ömrümün serabında.

İçtikçe sanırım ki, bir hazıra konmuşum,
Ben de bir şey olmuşum bir şey inkılâbında!

Minnet ister her kime yanaşsan, Çamdeviren,
Minnet kaydı yok ancak içkinin hesabında.

ÇAMDEVİREN

TEBDİLİ KIYAFET

Arkadaşımı her zaman başka bir şekilde görüyordum: Bazı sakallı, bazı bıyıklı, bazı matruş... Bir gün melon şapkalı, ertesi gün fötrlü, başka gün de kasketli... Giyimi, kuşamı da başına göre değişiyordu.

Merak etmemek kabil değildi. Sordum:

— Sinema artisti mi oldun?

— Hayır... Nişanlımın mizacına göre hareket ediyorum...

Sonra izahat verdi:

— Çok hercai mizaçlı da... Bir gün vapur kaptanına hayran oluyor, öbürgün taksi şoförüne... Bugün imamın sakalını hoş buluyor, yarın itfaiyenin bıyığını... Ben de onun gözü dışarda kalmasın diye hangi gün kimi güzel bulursa hemen onun kıyafetine giriyorum...

HEDİYE

— Bugün karımın yıldönümü münasebetile bir ahçı kitabı hediye ettim..

— Memnun oldu mu?

— İyi bir ahçıbaşı bulsam daha memnun olacağını söyledi.

KONSERVATUVAR MÜDÜRÜ
Yusuf Ziya Demircioğlu!

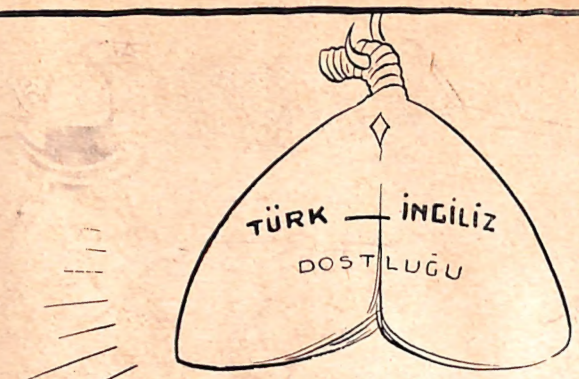

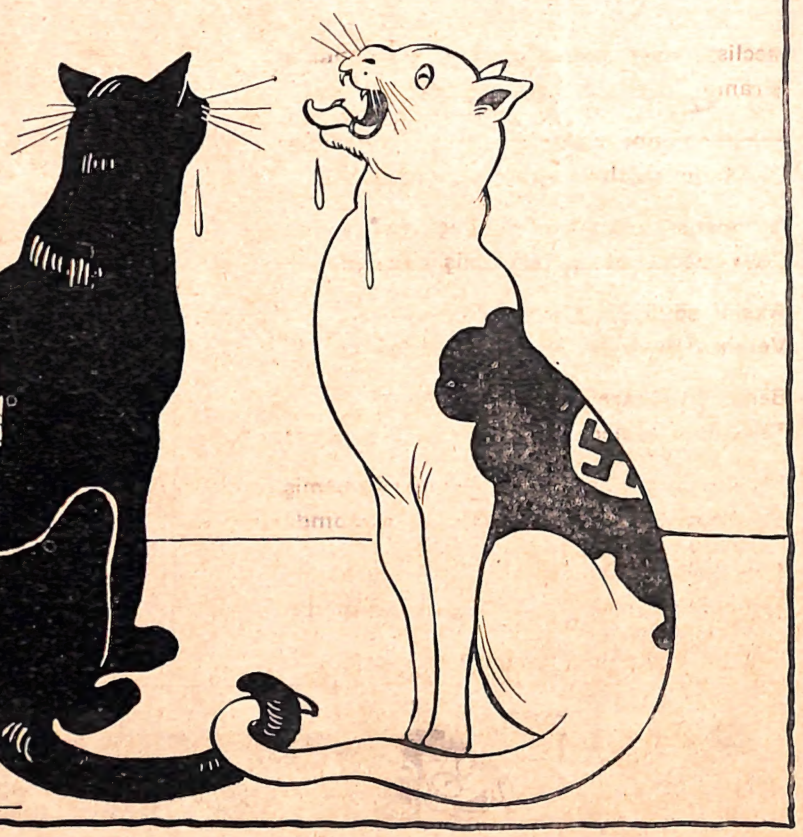

TOTALİTER GAZETELER TÜRK - İNGİLİZ ANLAŞMASINI BEĞENMEDİLER:
— Pis!...

Anladım

— Vapura bindim, soğuk aldım... Trene bindim, ezildim... Kıra gittim, oturacak yer bulamadım... Lokantaya gittim, midem bozuldu...

— Anladım: Pazar gezintisine çıkmışsın!

HASRET

Arkadaşımın ağzını bıçak açmıyordu. Belli ki, büyük bir üzüntü içinde idi. İki de bir göğüs geçiriyor, ah, of ediyordu. Merak ettim:

— Geçmiş olsun, bir derdin mi var?

— Hiç sorma, sevgilimle aram açıldı..

— Ya!

— Bu yaz ben Kartala taşındım, o da Bebeğe!

UNUTMUŞ!

Baloda başına gelen fena bir macerayı anlatıyordu:

— Gayet şık, yakışıklı bir adamla dans ediyordum. Konuşurken birdenbire yaşımı sordu. Okadar şaşırdım ki, yirmi beş yaşımda mıyım, yirmi altı yaşımda mıyım, bir türlü hatırıma gelmedi.

— Ne cevap verdin?

— Yirmi iki, dedim.

SAYFİYE İŞİ

İki öğretmen konuşuyordu:

— Bu tatili hangi tarafta geçireceksin?

— Daha belli değil.

— Yaz geldi ya...

— Yaz geldi ama, tatil gelmedi. Ders senesi böyle her gün biraz daha uzatılırsa önümüzdeki ders senesi ile birleşir, sayfiyeye gitmiye de lüzum kalmaz!

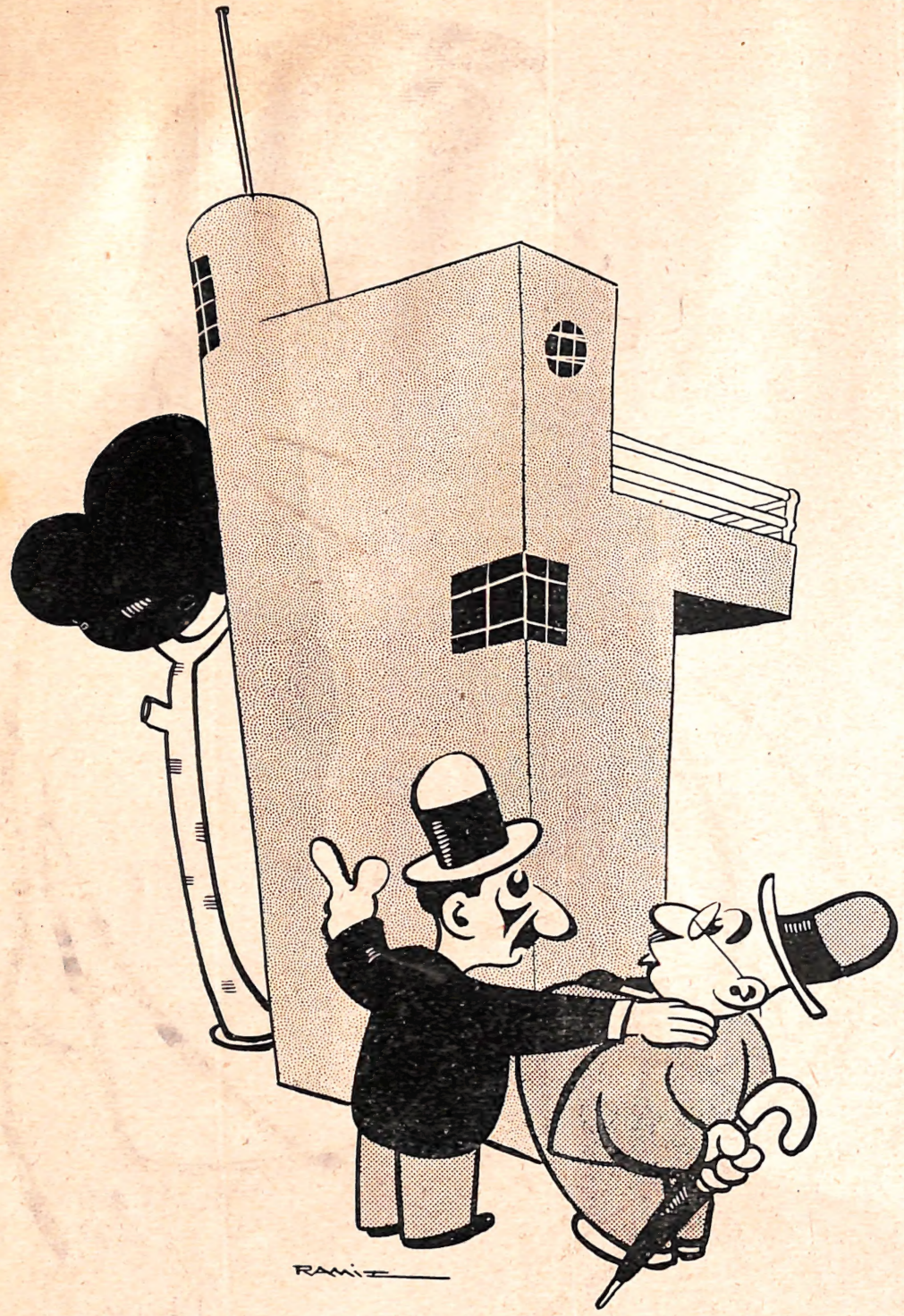

— Nasıl, yeni evimin mimarisini beğendin mi?
— Çok güzel ama, neden böyle rasathaneye benzettin?..
— Bizim mahdum komşudaki yıldızlarla muhabere merakındadır da ondan!..

Haftanın Reportajı:

Altın bahasına bir cümle ...

İLKBAHARA doymadan yaz geldi. İlkbahar çiçek, yaz da meyva mevsimidir. Fakat harp sonu, yahut harp önü dünyasında ilkbaharı çiçek koklamakla, yazı meyva yemekle geçiren safdiller görünmüyor. İçimizde çiçek sözü geçince kanlı canlı bir genç kızı, meyva lâkırdısı olunca anlı şanlı bir taze kadını hatırlıyanlar çoğaldı. Bu münasebetle aklıma ansızın bir mülâkat mevzuu geldi...

Beyoğlu caddesinden geçiyordum. Öğle vakti geçmiş, henüz ikindi olmamıştı. Cadde tenha idi. Bir aralık gözüme, bir mağaza camekânını hayretle, hürmetle, hasretle süzen güzel bir kadın ilişti. Hiç mukaddemeye lüzum görmeden yanına yaklaştım, mevzuumu bulmuştum, dedim ki:

— Affedersiniz, sizi rahatsız edebilir miyim? Yok, itiraz etmeyiniz... Ben bir gazeteciyim, sizinle mühim bir mülâkat yapmak istiyorum... Sebebini başka bir düşünceye hamletmemenizi rica ederim..

Genç kadın ancak bir saniye şaşırdı, durdu, sonra hâkim bir sesle cevap verdi:

— Ne sormak istiyorsanız buyurunuz!

Aklıma ilk gelen suali sordum:

— Bu yazı nasıl geçirmeyi düşünüyorsunuz?.. Bu sualime cevap vermekle bir çok meseleleri halletmiş olacaksınız. Çünkü sizin cevabınızda, size benziyen birçok hemcinslerinizin fikri de vardır.

Gülümsedi:

— Yani beni onların mümessili mi te-

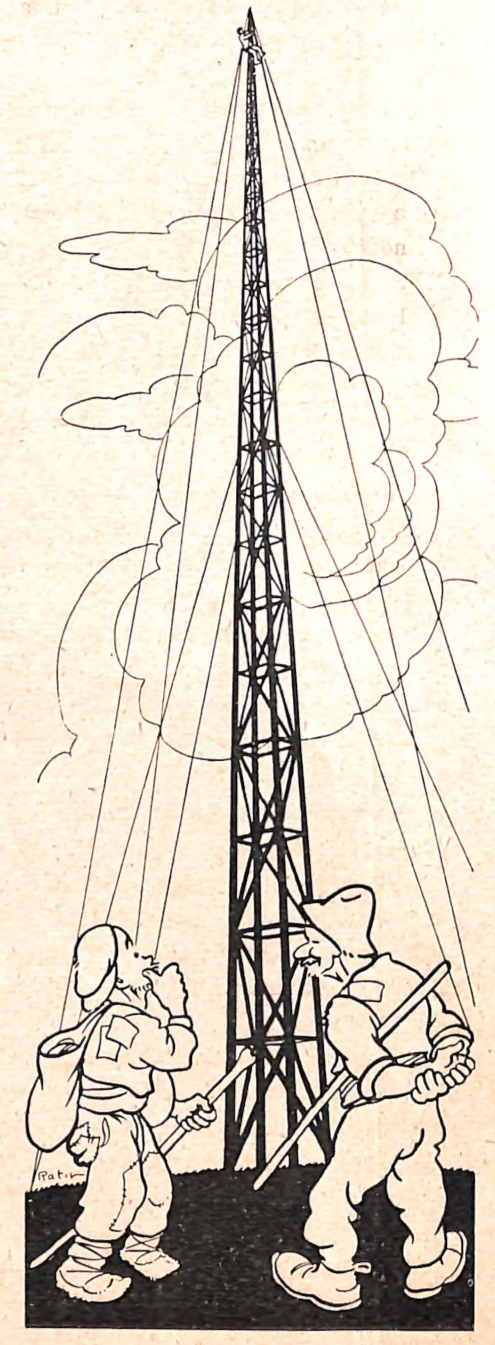

— Ulen, herife bah, nire çıhmış, nidiyo ki orda?..
— Bilmiyon mu ulen? İradiyoya şarkı dırlaniyo!..

lâkki ediyorsunuz?

— Onun gibi bir şey...

— Öyle ise iş, dediğiniz gibi, ehemmiyet aldı... Mademki benim fikrimi, başkalarının da fikri olarak kabul edeceksiniz, o halde biraz düşünmeme müsaade edersiniz, değil mi?

— Hayhay... Şüphesiz... Nekadar isterseniz...

— Fakat ayaküstü düşünmek biraz garip olmaz mı?.. Bir saniye şu mağazaya uğrıyacaktım, bir yazlık eldiven alacaktım da... Siz biraz bekleyiniz, şimdi gelirim...

— Refakat etmek şerefini benden esirgiyor musunuz?..

— Ne münasebet... İsterseniz geliniz.

Mağazaya girdik, eldiveni seçti, aldı, parasını verdi... Çıkarken bir biliûr esans şişesi önünde durdu, bana bakarak:

— Ne zarif bir hediye... Diye fısıldadı.

Güzel kadınla yapacağım mülâkatı hak etmiş olmak için:

— Kabul tenezzülünde bulunursanız, teklifini yapmak mecburiyetinde kaldım.

Tatlı bir gülümseyiş, bana, bu hediyeyi takdim etmek şerefini bağışladı. Cüzdana davrandıktan sonra, yanyana mağazadan çıktık.

— Düşündünüz mü?

— Alış verişten vakit kadı mı ki?... Arzu ederseniz şurada iki çay alalım da biraz zihnimi hazırlıyayım... Ne dersiniz?

— Emir sizin!

Bir pastahaneye girdik. Çayı içtik, fakat salon okadar loştu ki, zarif arkadaşım ilham kıtlığına uğradığını söyledi. Kendisine hak verdim... Dedi ki:

— Açık, güneşli, manzarası bol yerler dururken burada kapalı kalmak... Bilmem, akıllı işi mi?

— Bir otomobille Büyükdereye uzansak...

— Ne güzel düşündünüz, haydi!

Muhatabımın zihnini açmak için, uzun güzel cevaplar almak için, her şeyden evvel, kesenin ağzını açmak lâzım geldiğini biliyordum. Otomobile atladık, Maslak yolunu kazasız, belâsız geçtikten sonra Büyükdereye gittik, bir gazinoda karşılıklı, iki hasır koltuğa uzandık... İlk dakikalar, manzaranın, akşamın verdiği lezzetle geçti, konuşamadık. Son dakikalarda biranın, rakının sarhoşluğu ile sürüklendi, gitti, bu sefer de ne konuşacağımızı unuttuk...

Dönüşte tekrar otomobile atlamış, evin yolunu tutmuştuk. Sevimli arkadaşımın apartımanı önünde durunca birdenbire aklım başıma geldi, tam elinden öperek ayrılacağım sırada:

— Şey... Affedersiniz... Sualime hâlâ cevap vermediniz! dedim.

Gülerek yüzüme baktı:

— Ne suali?

— Hani, sabahleyin, bu yazı nasıl geçirmek niyetinde olduğunuzu sormuştum.

Gülüşü kahkaha derecesine yükselterek cevap verdi:

— Nasıl mı geçireceğim? İşte bugün sizinle geçirdiğim gibi... dedi, ve katılırcasına bir neşe ile apartıman kapısından içeriye daldı.

Bu bir cümlenin cevabını tamam yirmi sekiz buçuk liraya almıştım!

HUKUKUMUZU MÜDAFAA EDENLERDEN:

(Yavuz) ve torpidoları Bayazıt havuzu civarında dolaşırken!..

ŞİİR, MİİR!

— İkide bir şiir, miir diyorsun... Bunlar bir mi, ayrı şeyler mi?

— Elbette ayrı şeyler...

— Aralarındaki fark nedir?

— Şiir denince şu senin, benim okuyup anladığımız, hoşlanıp beğendiğimiz parçalar anlaşılır..

— Ya miir?

— Bu da Nurullah Ataç'ın son zamanlarda örneğini gösterdiği metalara verilen isimdir!

TURFANDA YÜZÜCÜLER:

— Denize gireceğiz ama, daha karpuz kabuğu düşmedi...

— Ayol vitamin modası çıktı çıkalı denize karpuz kabuğu atan var mı ki?!..

ESKİ ŞİİR MEDLÛLLERİNDEN:

Salınıp seyran yerine
Çıkan dilber kiminsin sen

Siyah zülfün mah yüzüne
Döken dilber kiminsin sen.

(KARACA OĞLAN)

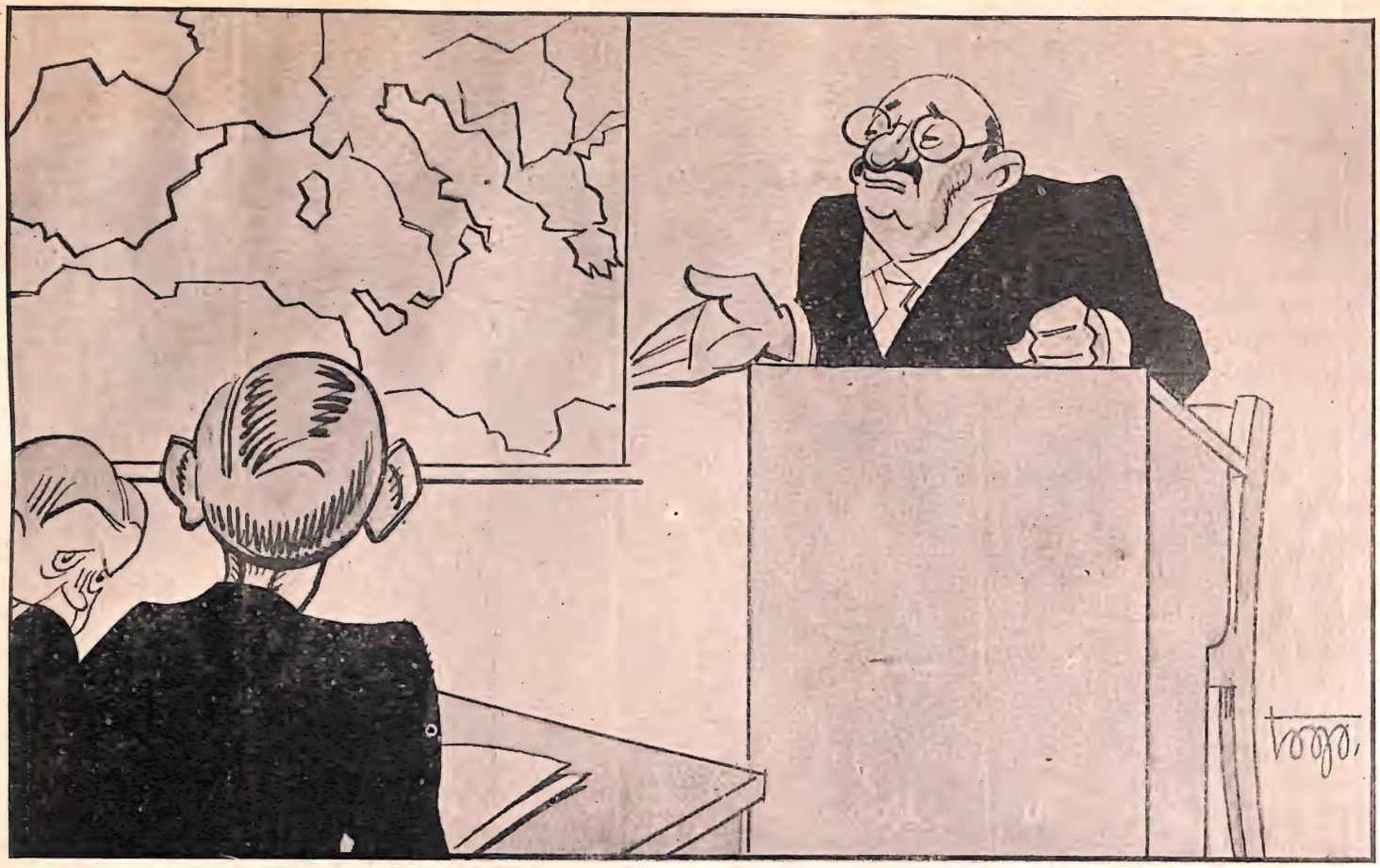

COĞRAFYA İMTİHANINDA CİDDÎ BİR ENDİŞE:

— Bay öğretmen aksilik edip de Avrupa hudutlarını sorarsa, sıfır aldığımız gündür!...

İlk Sakalsız Gün

SAKALLA bıyığı berber dükkânında bırakarak sokağa çıktığı zaman, üstünden ağır bir yükü fırlatmış gibi, çevikti. Yaya kaldırımında kuş misali sekerek gidiyor, ikide bir rasgeldiği mağaza vitrinlerine, dükkân aynalarına bakarak kendisini tepeden tırnağa kadar bir yabancı gibi süzüyordu.

Gençlikte bir hususiyet olsun diye salıverdiği, sonra bir türlü kesmeye kıyamadığı sevimli sakalı ile bıyığından ayrıldığına üzülmüyor değildi. Onlarla, aşağı yukarı, on beş senelik bir âşinalığı vardı. Harpsonu dünyasının cascavlak ettiği erkek yüzlerinden onu büsbütün ayıran bu bir avuç kıla, yalnız kendisi değil, kendisini tanıyan herkes alışmıştı. Hattâ, biraz daha ileri giderek denilebilir ki, onu tanıyanlarda değil, uzaktan yakından göz aşinalığı olanlarda bile bu sakalla bıyık, unutulmaz bir hatıra şeklinde yer etmişti. Şimdi, bu tesiri kaybettiğine müteessirdi; fakat iki ustura darbesile birdenbire on yaş gençleşmiş olduğunu görünce teessürü, sigara dumanı halinde, dağılıveriyordu.

Yolda bütün kadınlar kendisine gülümsüyor, bütün erkekler gençliğini kıskanıyor gibi geldi.

Kendisine kalsa, bu sakalla bıyığı, mezarına kadar taşıyacaktı. Fakat karısı yok mu, karısı.. O, bir gününü cennet etse bile, bir haftasını cehenneme çeviren karısı, bu sabah, totaliterlerinkine parmak ısırtan ultimatomunu vermişti:

— Ya bugün sakalla bıyığı silip süpürürsün, yahut kendine başka bir ev ararsın.. Ben, eş dost içine, böyle sivri sakallı, sivri bıyıklı bir koca ile çıkmaktan usandım!

İşte, ültimatomun tesiri, bir saat sonra kendisini göstermişti.

* * *

Öğleyin, her gün yemek yediği lokantaya gitti. Her zaman onu tebessümle karşılıyan veznedeki kız, bugün, gözlerini çevirip bakmadı bile... Lokantanın sahibi, onu, hiç tanımadığı bir müşteri gibi ağırladı, kenardaki bir masaya götürdü. Ona daima hizmet eden garson, bir yabancı önünde bulunuyormuşcasına, teklifli davranıyordu. Bu haller gittikçe onun hoşuna gidiyordu. Besbelli, kendisini tanımamışlardı. O, yine kendisini tanıtmamakta devam etti. Yemeklerini ısmarlamıya başladı.

Lokantada da, tanıdıklarından birkaçı ona: «kim bu yabancı?» der gibi bakmışlar, gözlerini başka tarafa çevirmişlerdi. O güne kadar sakalına merakla göz diken kadın müşterilerde de ayni kayıtsızlık vardı. Demek, iyiden iyiye değişmişti. Ansızın aklına bir şeytanlık geldi: Bu değişiklikten istifade edemez miydi? İşte, bugün onu kimse tanımıyordu. Bir hafiflik yapsa, meselâ, sevimli, güzel bir kadınla hafif tertip bir âşinalıkta bulunsa kimse farkına varmıyacaktı...

Aklına bu şeytanlık geldikten sonra, felekten bir gün çalmak düşüncesile, gözlerini masadan masaya gezdirdi. Herkes yemekle, içmekle meşguldü. Yalnız karşıdaki masada, tek başına, sarışın bir

kadın vardı ki, yalnızlığımın sıkıntısını etrafı süzmekle gidermiye çalışıyordu. Nasıl oldu, bilmem, bir aralık göz göze geldiler... Bu karşılaşma, sakalsız, bıyıksız dostumuzda, tatlı bir ürperme hâsıl etti: Bu yüz ona yabancı gelmiyordu, onunla burada sık sık karşılaştığını hatırlar gibi oldu... Fakat, hatırında, bukadar cana yakın bir bakış canlanmıyordu. Besbelli, bu da sakalsızlığın, bıyıksızlığın bir tılsımı olacaktı. Sonra sarı saç, sarışın kadın, onu okadar kavrıyan bir kuvvetti ki... Dayanamadı, tebessüm etti.

. Şaşılacak şey... Tebessüm, mukabelesiz kalmadı.

Bu tebessüm karşısında sakalla bıyığın gitmesine bir kat daha memnun olmuştu... Şimdi, kalbini bir başka azap dolaşıyordu: Neden o lüzumsuz ağırlıkları daha evvel yüzünden atmamıştı? O, siyah saçlı, aksi yüzlü, sinirli karısı, neden daha evvel tehditte bulunmamıştı? Onun hıncını bu güzel sarışından çıkaracaktı.

Bakıştan tebessüme çıkan âşinalık, birer baş selâmı ile, tamamlanmış oldu.

Sakalsız, bıyıksız dostumuz, masasından kalkarak, yeni âşinasının masasına gitti. Kadını nezaketle bir kere daha selâmladıktan sonra:

— Huzurunuzla mesut olmama müsaade eder misiniz?

Dedi. Kadın, başını iğerek, müsaade ettiğini anlatmış oldu. Bizimki devam etti:

— Cazibenize daha fazla mukavemet etmek kabil olmadı.. Sizi rahatsız etmiye mecbur oldum... Fakat, söze başlamadan evvel, kendimi takdime müsaade eder misiniz?

Kadında ayni baş işareti...

— Keten, kenevir ticaretile meşgulüm.. İsmimi belki duymuşsunuzdur: Abdülkadir Maval... Acaba siz de isminizi lûtfetmek inayetinde bulunur musunuz?

Kadın hiç naz etmedi:

— Şüphesiz... Ben de keten, kenevir ticaretile meşgul birinin zevcesiyim. İsmim: Zeliha Maval!

Abdülkadir Maval, o dakika, hem küçük, hem büyük dilini beraber yutuyordu: Ogünkü dalgınlıkla, sevgili zevcesinin de berbere gidip saçlarını sarıya boyatacağını unutmuştu!

İspinoz

BEKÂRLIK VERGİSİ HAKKINDA DÜŞÜNCELER:

— Bekârlardan vergi alacaklarmış, bari evlilere de mükâfat verseler!...

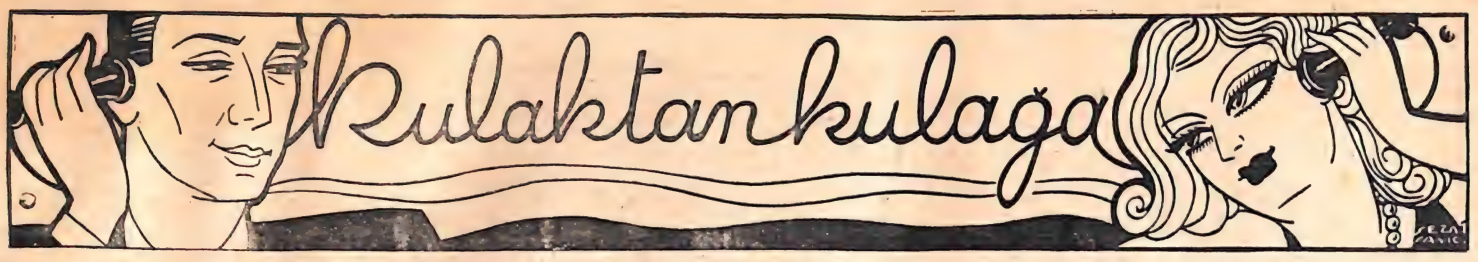

HİZMETÇİNİN HÜNERİ

Hizmetçinin elinde esrarengiz bir hüner vardı. Her tuttuğu şeyi kırardı. Çok iyi ve merhametli bir insan olan ev sahibi bir zaman bu zararlara dayandıktan ve türlü türlü nasihatler ve tehditlerle yola getirmiye çalıştıktan sonra kararını vermiye mecbur oldu:

— Bana bak kızım, dedi. Ben artık senin zarar ve ziyanlarına dayanamıyacak hale geldim. Hizmetinden oldukça memnunum. Fakat sen bana çok pahalıya mal oluyorsun. Büfedeki tabak, çanak, bardak, fincan takımlarını hemen her ay yenilemekten usandım. Üstelik para ile de tamir ve tazmini kabil olmıyan âsârı atikadan vazolarımı da kırıyorsun. Bunun için yeni bir hizmetçi getirmiye mecbur oluyorum. Artık kusura bakmazsın.

Hizmetçi gülümseyerek cevap verdi:

— Aman estağfurullah efendim... Bunda gücenecek ne var. Bilâkis memnun olurum. Demek bundan sonra kırılacak şeyleri o temizleyip kullanacak.

BİR AÇIKGÖZ

(S..) çok açıkgöz bir iş adamı geçinir ve ikide birde «alış verişte beni yere vuracak adam daha anasının karnından doğmamıştır» der.

Geçen gün bir tanıdığı ona dedi ki:

— Seninle bir tecrübe yapalım... Fazla masrafa girecek değilsin... Ben biraz evvel yedi buçuk kuruşa aldığım bir malı sana beş kuruşa satacağım. Bu alış verişte ben kârlı çıkacağım.

(S..) güldü:

— Allah akıllar versin sana... Yedi buçuğa aldığını beş kuruşa satarsan nasıl kârlı çıkarsın?

— Çeyreği ver de seni nasıl kazıkladığımı gör ve ayni zamanda nasıl kârlı çıktığımı anla..

(S..) muzafferiyetinden emin, cebinden çeyreği çıkarıp uzattı.

Arkadaşı da buna mukabil cebinden yedi buçuk kuruşluk bir Harbiye - Fatih bileti uzattı.

Papağan

— Bu yol, bu sigara, bunlar da rakı param; üst tarafını al, her zamanki gibi ay başına kadar idare et...
— Oh ne iyi, senin rakı paran her zamankinin iki misli..
— Ne yapayım, rakıların dereceleri iniyor, kafayı tütsüliyebilmek için iki misli içmek lâzım gelecek!..

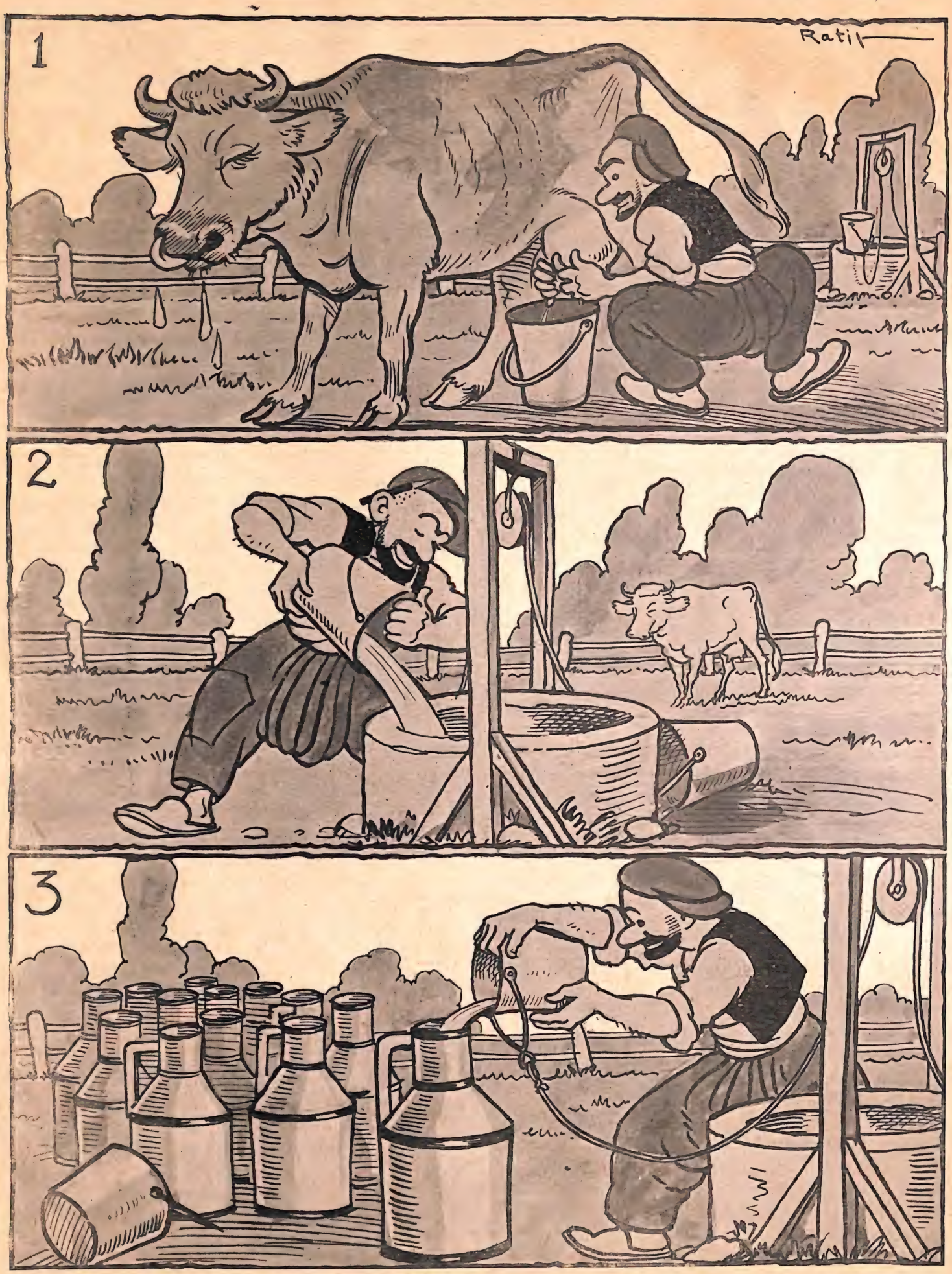

YAZISIZ HİKÂYE:

Sütu bozuklar!..

KAÇ KERE?

Tuhafiyeci dükkânıma girdi:

— Karıma hediye olarak bir eşarp almak istiyorum, dedi. Fakat beğenmezse değiştirir misiniz?

Dükkâncı:

— Hay hay, efendim, dedi.

Müşteri ciddî bir tavırla sordu:

— Kaç kere?

BASKIN

Gülünç Maceralarla Dolu Tarihî Roman

Birinci kısım:

Sahte Hızır

— 1 —

Güzel bir yaz gecesi idi.

Hava ılıktı, gökte bol yıldızlar vardı.

Tenha sokaklarda serin bir rüzgârdan başka kimse dolaşmıyordu. Vakit epey geçmiş olduğundan birçok evler lâmbalarını üflemişler, perdelerini sıkı sıkı çekerek yatmışlardı.

Bu sükûneti yalnız, mahalle köpeklerinin uzaktan uzağa duyulan havlamaları biraz kımıldatıyordu.

* * *

Sultanahmetten Binbirdireğe sapılan yokuşta birdenbire süratli bir ayak sesi duyuldu.

Sokağın karanlığından daha koyu bir gölge yellem yelâlem seyirtiyor, cübbesi, poturu siyah olduğu için pek farkedilmiyor ama, fesini çepçevre kaplıyan beyaz sarığı, gökyüzünden süzülmüş yıldız alacasında parıl parıl parlıyordu. Yani koşan gece yolcusu genç bir mollacıktı.

Mollalar ekseriya yumuşak ve yavaş adamlardır.

Fakat bizim molla bu çeşitten değildi. İşte yokuşu salimen ve ayni hızda bitirdi. Tam köşeyi kıvrılacağı sırada:

— Aman bre! diye bağırarak geri tepti.

Fakat çaresi yok. Bütün atikliğine rağmen geç kalmıştı. Kendisinden daha kalın, daha iri kıyım, daha kavi bir gölge sert parmaklarile bir kerpeten gibi bileklerine sarılmıştı.

Bir müddet sessiz, sedasız çekiştiler. Nihayet hamleci dile geldi mollaya:

— Dur ırğalanma ifendum, diye yalvardı, bir kez guyruğun elime geçti, gayri bırahman.

— Aman bekçi baba salıver kolumu, ben fena adam değilim görmüyor musun hocayım.

— Görmemin heç, görmemin. Ben ettim, sen etme. Beni hacetsiz goma. Ocağıma dekerlendim.

— Ne haceti yahu, hiç fakir hocada hacet olur mu?

— Hedi, dırlanma, sen hoca değilsin.

— Ya neyim?

— Hızır peygambersin, Hızır peygamber.

Bekçi Kadir baba bir taraftan böyle söyliyerek, diğer taraftan yakaladığı kolu aşağıya doğru sıvazlıya sıvazlıya mollanın baş parmağını ele geçirmiye çalışıyordu.

Kadir baba, Hızır aleyhisselâmın baş parmağında kemik olmadığını, ele geçtiği sırada bu alâmetten biliş çıkarılacağını duymuştu.

— Aman biraz daha kıpırdama, kocacığım, maçın en heyecanlı yerindeyiz!..

Kaç gecedir Hızır peygamber hulyasile dolaşıyordu.

Mahallenin vergili paşası geçenlerde, sizlere ömür, vefat etmiş, Kadir babayı elleri böğründe bırakmıştı. Hem de öylesine böğründe bırakmıştı ki, işlerin Hızıra raslamadan düzelmesine dünyada imkân kalmamıştı.

Binaenaleyh harıl harıl kemiksiz baş parmak ararken yalvarmayı da kesmiyordu:

— Kulun, kölen olam Hızır peygamber, fazla hacetim yok. Üsküdarda bir evim var. Ona hayırlı bir müşteri. Bizim kıza helâlından bir koca.

Mollanın belli ki, gevezelik edecek zamanı değildi. Kolunu kurtarmak için dağ gibi bekçinin sağ tarafına doğru pertav ederek feryada başlamıştı:

— Bırak kolumu yahu! şakanın âlemi yok. Ben Hızır peygamber falan değilim. Molla İbadım. Hayır, hayır zühul ettim. Molla İbat da değilim. Bir mollayım işte. Fakir bir mollacığım ben. Eve gidiyordum. Yüzünüze güller sıkıştım da şuracığa defi hacet edecektim.

Bekçi Kadir baba, molla İbadın telâşla söylediği bir araba lâftan yalnız (hacet) kelimesine dikkat ettiği için, ümitlendi:

— İşte gördün mü, kendi ağzınla yakalandın, diye sızlandı, hacet edeceksen Kadir kulun ne güne durur sultanım, ayağını öpeyim beni boş geçme.

— Bırak beni bekçi baba, sıkıştım diyorum.

Bu esnada Kadir baba tuttuğu kolun ucundaki baş parmağa varmış ve iri kemikli olduğunu hayret ve dehşetle görmüştü.

— Tu Allah kahretsin, diye gürledi, Hızır değil, hınzır imiş. Bre molla! söyle bakalım. Bu vakit bu namuslu mahallede it dalamış keçi gibi ne seğirtir durursun?

— Dedim ya bekçi baba, sıkıştım.

— Doğru söyle sarıklı billâh tepelerim.

— Doğrusu bu.

— Allah Allah, bir saattenberi sen tam dördüncü hocasın. Senden evvel tamam üç hoca böyle seğirtiyordu. Üçü de elime geçti. Üçü de sıkışmıştı. Ne oldu size bu mübarek gecede. Söylesene be adam. Böyle patlayıncıyadek nerelerde tıkındınız?

— Sorma!

— Nasıl sormam, ben buraların bekçisi değil miyim? Ben sormazsam kim soracak. Dur hele salt hocalar değildi. Bir de keçe külâhlı sarhoş seğirtiyordu. O da sıkışmış.

Molla İbat yine boş bulundu ağzından kaçırdı:

— Bizim Derviş Ali olacak.

— Vay, demek bildin. İşin içinde bir bit yeniği var besbelli.

— Yok canım, bit yeniğini de nereden çıkarıyorsun. Demem o demek değil. Yani ya.. Olur a bekçi baba, insanlık bu.

— Lâfa bak. Bu da insanlıksa eşeklik hangisi. Yürü işine git, gece vakti başımı derde salma.

Molla İbat kolunu kurtarınca tekrar tırısa kalktı.

Bir sokak yukardaki viraneye gelince etrafına bakındı. Görünürde kimsecikler yoktu. Kenara sıçradı. Bir çukurdan aşağı kaydı. Burası Binbirdirek mahzenine açılan deliklerden birisi idi. Mahalleli yıllardanberi çöplerini döke döke kolay inilir bir yokuş haline gelmişti.

Molla İbat taş zemine salimen vâsıl olunca etrafına bakındı. Yukardan sızan alaca karanlık sayısız direkleri hayal meyal aydınlatıyordu. Uzaktan mahzenin derinlerine doğru belli belirsiz bir ışık kımıldamakta idi. Molla İbat besmele çekip bir takım dualar okuyarak ışığa doğru yürüdü.

İKİNCİ KISIM

Gizli içtima

Ortada iki mum yanıyor, etrafında dört kişi oturuyordu. Oturanların üçü sarıklı ve cübbeli, bir tanesi keçe külâhlı idi.

Bunlar şüphesiz bekçi Kadir ağanın tıpkı molla İbadın başına geldiği şekilde Hızır peygamber zannederek çalyaka ettiği sıkışmış mollacıklar olacaktı. Dördü birden yeni geleni görünce sevindiler.

Bir tanesi, sağ başta oturan fevkalâde uzun boylu, çiçek bozuğu, esmer bir delikanlı idi. Adı molla Hüsrevdi. Kenarı beyaz madenden gözlükleri vardı. Çok asabî ve heyecanlı bir zat olduğu, birteviye kımıldanışından anlaşılıyordu:

— Nerede kaldın molla İbat? diye atıldı. Aklım fikrim sende idi.

Yanında oturan son derece kısa boylu, tombalak, şaşı arkadaş - molla Haydar - söze karıştı:

— Dinim rabbena hakkı için merak ettik, dedi. Az daha dağılıyorduk.

Üçüncü molla Bilâl efendi, kuzguni siyah bir habeşti. Yanaklarında kabilesinin işareti olarak üçer çizgi vardı. Gözlerinin akı mumların ışığında fıldır fıldır ediyordu:

— Hastalandın zanneyledik, diye lâfa karıştı, maslahatı az daha ferdaya bırakacaktık.

Keçe külâhlı derviş Ali, Bektaşi müridi idi. Sarhoş ve sakindi:

— Ben neredeyse gelir, bekliyelim dedim molla İbat, dedi, ama geç kaldın.

Molla İbat hepsine birden cevap verdi:

— Ancak irişebildik, başımıza gelenler pişmiş tavuğun başına gelmemiştir.

Derviş Ali sordu:

— Erenler, yoksa köşe başında o ahlat senin boğazına da takıldı mı?

— Mahalle bekçisinden mi bahsediyorsun?

— Hay babana rahmet. Elbet ondan bahsediyorum. Ona mahalle bekçisi demezler, çorbacı çomarı, ham ervah derler.

— Ne derlerse desinler. Hızır peygamber diye yakama yapıştı.

Dördü birden sıra ile cevap verdiler:

— Bize de sarıldı,

— Bize de sarıldı,

— Bize de sarıldı,

— Bize de sarıldı,

Molla İbat:

— Ben sıkıştım diye bir yalan uydurdum, diye izahat verdi, başka şey aklıma gelmedi. Böyle söyledim.

Yine dördü birden sıra ile izah ettiler:

— Biz de,

— Biz de,

— Biz de,

— Biz de,

— Devam edecek —

İflâstan Sonra

Romanımız, muharririnin ailevi bir sebepten seyahate çıkması üzerine, postada geçiktiğinden bu sayıya yetişememiştir. okuyucularımızdan özür dileriz. Zevkle takip ettiğiniz bu romanı gelecek hafta yine ayni sütunlarda bulacaksınız.

Erkek — Şimdi ayakkabı boyatmayı da nereden icat ettin?..
Kadın — Daha şimdi eve girdik, ayağımızın tozu ile yine nereye gidiyoruz? demiştin ya!..

TARİHTEN ÇİZGİLER: MEŞRUTİYETİN İLÂNI GÜNLERİNDE:

Kahramanı hürriyet Niyazi beyin hürriyetperver geyiğine yapılan tezahürat sahnelerinden biri!...

VAPUR SANMIŞ:

İktısat mütahassısı idi. Maliye işlerinden çok iyi anladığı söylenirdi. Bir aralık kendisine:

— Kliring iyi işlemiyor.

Dediler. Başını salladı:

— Onu da hangi Alman tezgâhında yaptılar acaba?

ELLİ YILLIK DOKTORLAR

— Ellinci meslek yılları kutlulanan doktorlar arasında bizim üstat Ruscuklu Hakkı'y görmedim...

— Onun jübilesi herhalde daha evvel yapılmış olsa gerek!

Sıhhî müze müdürü:
Dr. NURİ AKTANŞEL

MİLÂNO SERGİSİ

Biri gazeteden okuyordu:

— «Milâno sergisine giden heyetimiz, serginin kapanması hasebile, iştirak etmeden avdet etmiştir..»

Dinliyen, dayanamadı:

— Acele etmişler... Biraz daha temkinli gitselerdi, pekâlâ gelecek seneki sergiye yetişirlerdi!

SPORCU MU?

— Bizim oğlan spora fevkalâde âşık.. Müthiş çalışıyor.

— Ne yapıyor?

— Günde yarım düzüne yakası açılmadık lâflar öğreniyor!

Kâşifler ve Mucitler

Okuyucularına yararlı olmak ve memleket kütüphanesine yardım etmek maksadile çalışan «Yedigün» bu sahada yeni bir eser hazırlamıya başlamıştır.

Bugünkü medeniyete varıncıya kadar dünyanın ilim ve irfanına büyük eser bırakmış, fenne hizmet etmiş bütün kâşif ve mucitlerin hayatları ve eserleri resimli ve nefis bir şekilde basılmış bir kitapta anlatılacaktır.

«KÂŞİFLER VE MUCİTLER» eski Yunan ve Arap medeniyetinin âlimlerinden kâşiflerinden bugünkü medeniyet asrının mucitlerine kadar bütün insan dehasının bir panoraması olacaktır.

Rakamların ve kerrat cetvelinin mucidi FİSAGOR
Hekimliğin babası sayılan HİPOKRAT
Tıbbî kimyanın kâşifi İBNİ SİNA
Büyük Yunan fizikçisi ARŞİMED
Mikroskop ve teleskop mucidi BAKON
Matbaacılığın mucidi GUTENBERG
Yeni dünya kâşifi KRİSTOF KOLOMP
Tahlilî hendese mucidi DEKART
Mayiat kanunlarının kâşifi PASKAL
Cazibe kanununun kâşifi NEWTON
Buhar makinesinin mucidi PAPİN
Balonun mucidi MONGOLFİYE KARDEŞLER
Lokomotifin mucidi STEVENSON

Vesaire.. vesaire.. baştan başa çok güzel resimlerle süslü olacak olan bu kitapta, eserlerini ve hayatlarını bulacağınız dâhilerin ancak birkaçıdır.

Her evde, her münevverin masasında, her mektebin kütüphanesinde bulunması lâzım gelen bu kıymetli eser yalnız 50 kuruşa satılacaktır.

«KÂŞİFLER VE MUCİTLER» pek yakında çıkacaktır. Şimdiden bayilerinize sipariş etmeyi unutmayın.

Ağız, boğaz, burun yollarile vücuda giren nezle, kızamuk, kızıl, grip gibi bulaşıcı hastalıklardan korur. Yarım bardak suya bir kahve kaşığı Neosterin buraları hiç tahriş etmeden temizler, ağrılarını geçirir, fena kokuları izale eder.

«BUGÜNKÜ TÜRKİYE» fo masile bu mükemmel eser tamamlanmış bulunuyor. Çıkan bütün formalar idarehanemizde bulunur. Beher formanın fiatı 25 kuruştur.

ATATÜRK ALBÜMÜ

Şimdiye kadar çıkan hatıra albümlerinin en ucuzu ve en nefisi olan ve Yedigün tarafından neşredilen Atatürk Albümü, tahminin çok fevkinde bir rağbete mahhar oldu. Çıkar çıkmaz kapışılan bu albümümüz hakkında gerek memleket dahilinden, gerek memleket haricinden pek çok mektpular aldık.

Şimdiye kadar Atatürk Albümümüzü elde edemiyen okuyucularımız doğrudan doğruya bayilerimize veyahut idarehanemize müracaat edebilirler.

Bir mektup zarfı içinde elli kuruşluk posta pulu ile adresi bildirmek kâfidir. Sevkiyat için ayrıca posta parası alınmaz.

MODEL

MODEL'in Haziran sayısı Paris ve Viyananın en son ve en yeni YAZ modelleri ile dolu olarak çıkmıya hazırlanıyor.

Türkiyenin bu yegâne moda mecmuasını ay başında bütün müvezzilerden isteyiniz. Fiatı yalnız 15 kuruştur.

1939 modelleri gelmiştir.
Cep 10 lira
Kol 12 lira
İyi bir saat almak isterseniz saatçilerden ısrarla isteyiniz.

AKBA

Kitapevi — Ankara

Bütün mektep kitaplarının satış yeridir. Mektep kırtasiye çeşitleri en müsait şartlarla temin edilir. Tel: 3377

KARİKATÜR

SAYFİYE YERLERİNDE GÖRÜNEN TEHLİKELERDEN:

— Karıcığım, bu tarafa doğru bir göç arabası geliyor ama, acaba komşulara biri mi taşınıyor, yoksa bize misafir mi geliyor?!..

Basıldığı yer: Yedigün Matbaası

Sahibi ve Ü. Neşriyat Müdürü: Sedat S.